

קוּנְטָרַס

תַּפְסִיקוֹ לְהַתְאָכֵזֵב

יגלה עצות נפלאות לאדם, איך לא להשבר משום דבר שפעולם, רק להיות דבוק תמיד בו יתברך, ושום דבר לא יוכל להרחיקו ממנו יתברך.

בְּנוֹי וּמִסְדַּר עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵךְ הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵךְ נַפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִיס לֵיהּ

רַבֵּי נֶתָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְוֵקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּכִים וּמְאַמְרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל-כֶּף
דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַד שֶׁיִּשְׁפַח אֶת כָּל מַה שֶּׁקִּוְרָה
בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלֹא יִהְיוּ לוֹ שׁוּם דְּאָגוֹת וְאֶכְזָבוֹת
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוָלָם, מֵאַחַר שֶׁאֵינּוּ רוֹאֶה מִשׁוּם
דְּבַר רַק אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ; אֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁמְגִיעַ לְבָטוּל כְּזֶה!

(אמרי-מוהרא"ש, חלק ב', סימן תשז)

קוֹנְטְרָס

תַּפְסִיקוֹ לְהַתְאֲכֹזֵב

.א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד. בְּדַרְךְ כָּלל בְּנֵי־אָדָם מִתְאֲכֹזֵבִים מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיהֶם. רֵאשִׁית, אָדָם מִתְאֲכֹזֵב מֵעֲצָמוֹ, טֵבַע שֶׁל אָדָם שְׂרוּצָה לְגִדּוֹל וְלְצַמַח וְלִהְצַלִּיחַ בַּחַיִּים, וּכְשֶׁאֵין הוֹלֵךְ לוֹ כְּפִי שְׂרָצָה הוּא מִתְאֲכֹזֵב. וּבְאֵמֶת מֵאֵין בָּאָה אֲכֹזָבָה? מִחֲסָרוֹן אֱמוּנָה. כִּי כְּשֶׁאָדָם מִנְתַק אֶת עֲצָמוֹ מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲזֵי מִתְאֲכֹזֵב מֵעֲצָמוֹ, כִּי נִדְמָה לוֹ, שֶׁמָּה שְׁעוֹשָׂה אֵינוֹ שׁוֹה מְאוּמָה, אֵין לוֹ אֱמוּנָה בְּעֲצָמוֹ (עֵינֵי שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן קמ), אֵין לוֹ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, וּמִזָּה מִתְאֲכֹזֵב. אֲבָל אִם אָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרָךְ, אַף פַּעַם אֵינוֹ מִתְאֲכֹזֵב. לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים, "תַּפְסִיקוֹ

להתאכזב", תברחו אל הקדוש-ברוך-הוא, וכל אשר
 אתם צריכים, תבקשו ממנו יתברך בשפת האם
 שלכם. דעו לכם, כי הקדוש-ברוך-הוא אוהב אתכם
 ורוצה אתכם, הקדוש-ברוך-הוא שומע וחספן בתפלת
 עם ישראל, רק תפתחו את הפה ותדברו אליו יתברך,
 אינכם יכולים לתאר את הזכות הזו, שאדם בזה
 העולם הגשמי והחמרי מדבר אליו יתברך. כמו-כן
 אדם רגיל להתאכזב מזולתו, ואומר: "חשבת שיש
 חברי וידידי הטוב, עשיתי לו כל-כף הרבה טובות,
 עשיתי עמו כל-כף הרבה חסד בחיים, ועתה הוא
 מאכזב אותי, ומשיב לי רעה" וכו'. והאכזבה שוברת
 אותו לגמרי, עד שנדמה לו כאלו זה סוף העולם ובא
 קצו; כי באמת האכזבות יכולות להרג בין-אדם,
 כשאדם נוחל אכזבה, הוא יכול לבוא עד להתאבדות,
 השם ישמר. לזאת, בני ובנותי היקרים, "תפסיקו
 להתאכזב", יותר טוב שתתקרבו אל הקדוש-ברוך-
 הוא, טוב יותר שתחיו חיים רוחניים, אפלו שאתם
 עדין בזה העולם הגשמי והחמרי, שאין רואים בו
 כלום, רק זבל ולכלוך, שחיתות וטנפת, אל תסתכלו
 על כל זה, תדעו שזו רק הקלפה המכסה אותו
 יתברך. כי הקדוש-ברוך-הוא ברא את העולם הזה
 בצורה ובאפן של פרי, שמבחוץ יש קלפה, ובפנים
 יש פרי מתק. ועקר התכלית לא לאכל את הקלפה,

באשר היא מרה מאד, וגורמת לכל מיני מחלות וחלאים רעים, קלקול מעים, צרבת וכו', אלא להסיר את הקלפה, לקלף את הפרי, ואז נתגלה פרי ערב לחיך. אי לכך העולם הזה נקרא 'עולם' – לשון 'העלים', כל אשר אתם רואים ושומעים, זוהי רק קלפה המכסה את הפנים, והפנים זהו הקדוש-ברוך-הוא. לזאת, בני ובנותי היקרים, "תפסיקו להתאכזב", האכזבה היא רק הקלפה מבחוץ, כשאדם מסתכל רק על הקלפה, הוא מתאכזב, ויש מקום לאכזבה, כי חושב שהשכנים הם אשמים בצער ובעגמת נפש שלי, השכנים והידידים, הקרובים והרחוקים אכזבו אותי, ולאמתו של דבר, זה רק קלפה, אם רק נסיר את הקלפה סביב הפרי, יתגלה לעינינו הפרי היפה והמתק. מהו הפרי? הקדוש-ברוך-הוא נמצא בפנים. אם רק תמשיכו עצמכם אליו יתברך, ותמיד יהיה לכם רצון אחד: "אני רוצה לחזור בתשובה, אני אוהב את הקדוש-ברוך-הוא, לא אכפת לי כלום, לא אעזב אותו יתברך בשום מחיר, אף שיש לי אכזבות רבות בחיים, אני מאכזב ממני, מחברי, מהחיים בכלל" וכו' וכו', עם כל זאת, כשאדם מתגבר ואינו מסתכל על דברים אלו, אלא תמיד נמשך אליו יתברך, מדבר אליו יתברך, חי עמו יתברך, אין לו יותר אכזבות, כי אין יותר קלפות,

שום דבר אינו עושה אצלו רשם, יכול להסתובב ברחובות, וכל הפריצות והתאוות, אינן משפיעות עליו, יכול לראות כל מיני שחיתיות, גנבות, עולות שונות, ואין זה עושה אצלו רשם כלל, כי יודע שזוהי רק הקלפה, והוא מקלפה ומסירה, אינו רוצה להתעסק עמה ומשליכה, רוצה רק את הפרי — את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו. כשאדם חי בצורה כזו, חיו אחרים לגמרי. כי אין עוד נעם וערבות ומתיקות כאדם החי רק עמו יתברך. ודבר זה כל-כך קשה להחזיר בבני-אדם. כאותו שוטה שאף פעם בחייו לא ראה פרי, והנה לפתע מוצא איזה צומח בצורת פדור עגל וצבעוני, ואינו יודע מהו, רואה קלפה עבה, רוצה לנגס בה, שובר את שניו, או טועם מרירות, נוטל את הפרי ומשליכו, ומתאכזב מאד — "מה מצאתי"? אומר לעצמו, "אינני צריך את זאת". והנה בא החכם ואומר לו: "אל תהיה בטלן, הפדור שמצאת הוא פרי נפלא, מדוע נשברו שניך? כי לא קלפת את הקלפה העבה, לו היית מסיר את עבי הקלפה, היית מוצא פרי מתק. מדוע חשפת מרירות כשנגסת בפרי? כי הקלפה מרה עד מאד, לו היית מקלף את הפרי, היית רואה ומרגיש טעם ערב לחך". כך, בני ובנותי היקרים, הם החיים, מבחוץ ישנן רק אכזבות, שבני-אדם מתאכזבים מעצמם, מסביבתם,

מהחברים, מהידידים, מהקרובים והרחוקים, מדוע? כי שוכחים מהקדוש-ברוך-הוא. מדוע קשים לאדם החיים כל-כך? מדוע מרים לו כלענה? על מה ולמה האדם מתיאש? כי מסבב בקלפה עבה ומרה, אבל אם אדם מסיר את הקלפה, תכף-ומיד רואה את הפרי הערב בפנים, וטועם טעם אחר. לזאת, בני ובנותי היקרים, "תפסיקו להתאכזב", הסירו את הקלפה העבה הנראית מבחוץ, כל מיני פריצות וזבל, תאוות, שחיתות, שקרים. דעו לכם, כי הכל רק קלפה עבה, ברגע שתורידו את הקלפה, תתחילו להרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, המחיה ומתנה ומקיים את כל הבריאה כלה, הקדוש-ברוך-הוא קורא לכל אחד ואחד מאתנו, כמו שכתוב (שיר השירים ה, ב): "קול דודי דופק, פתחי לי אחתי, רעיתי". ומשתוקק שהנשמה תחזור אליו. אם יהודי היה יודע איך הוא יתברך מחכה שרק יפתח את פיו וידבר אליו, אזי היה מדבר אליו כל היום. למעלה בשמים מאד חשובה תפלה, וברגע שאדם מרגיל עצמו לדבר אליו יתברך בשפת האם שלו, על-ידי-זה אט אט הוא מסיר את הקלפה הקשה והמרונה, ואז אין לו שום אכזבות, נוכח לראות כי מה שעובר עליו בחיים, זהו רק בשביל הבחירה והנפיון, שמנסים את האדם אל מי יברח בעת צרה! אל מי ינוס בעת חשך! לזאת, בני

ובנותי היקרים, "תפסיקו להתאכזב"! ותתחילו למשך עצמכם אליו יתברך. מרגע זה תתחילו לדבר אליו יתברך, ואף שבתחלה ידמה לכם כאלו קשה הדבר עד מאד, בחשבכם: "מי שומע אותי?! מי צריך אותי?! מי מתעניין בי?!!" אל תאמרו זאת, כי האמירה לבד, תביאכם לאכזבות. ולכן, בני ובנותי היקרים, "תפסיקו להתאכזב"! ותתחילו להמשך רק אליו יתברך, ותדברו אליו יתברך בשפת האם שלכם, וזה אשר ישאר לכם — כל דבור ודבור שיהודי מדבר אליו יתברך, זו הצלחה נצחית; כי הקדוש-ברוך-הוא משתוקק אל תפלות ישראל, ובזה שיהודי מתפלל אליו יתברך, בזה מוריד ממנו את הקלפה, ומתחיל להסתכל באור, בפנימיות הבריאה, רואה שבתוך דומם, צומח, חי, מדבר, יש אלקות. אם אדם חי בצורה כזו, אין יותר טוב מזה. וזו מדרגת הצדיקים, שתמיד חיים רק עם הקדוש-ברוך-הוא, אין להם בעולם הזה פלוגתא, אין להם רואים — לא קלפה ולא מרירות, לא חשך ולא שקר, לא שחיתות ולא עולות, רואים רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו; אשרי האדם הזוכה להסיר את הקלפה הקשה והמרה, ומגיע אל הפרי המתק, ומהו? הקדוש-ברוך-הוא בכבודו ובעצמו.

ב.

בני ובנותי היקרים! עליכם לדעת, כי חיי האדם קשים במאד מאד, ועקר גדלת בר ישראל, שזוכה להפך את חיייו לחיים טובים, וכיצד? על-ידי שמתחזק באמונה פשוטה בהקדוש-ברוך-הוא. כי באמת על-ידי ישוב הדעת אמתי, כשאדם זוכה לישב עצמו, רואה ומבין ומשכיל שכל הבריאה כלה היא אלקות, הכל אלקות ואלקות הכל, הקדוש-ברוך-הוא מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה. כשאדם מכניס בעצמו ידיעה זו, אזי הולכים חיייו באפן אחר לגמרי. כי כל הצרות והיסורים, הבלבולים והאכזבות שיש לבני-אדם בזה העולם, הן מפאת העדר אמונה; ישנם בני-אדם שמתאכזבים מעצמם, רצו לפעל הרבה, להתעלות בגשמיות, לפתח עסק, להצליח ולהרויח כסף, ולבסוף נפלו באכזבה, אשר היא שוברת אותם לגמרי עד שמתאשים. יש בני-אדם שיש להם אכזבות ברוחניות, רצו להתעלות בתורה וביראת שמים, להיות צדיקים, אבל נכשלו ונפלו, ונוחלים אכזבה עמקה, וזה אשר ממרר את חיייהם; כי האכזבה בין בגשמי ובין ברוחני, היא שוברת את האדם לגמרי. יש בני-אדם שיש להם אכזבה במציאת זיוגם, צפו שישאו לאשה את פלוגית, ולבסוף

מתאכזבים, באשר לא יצא לפעל השדוף. ישנם אחרים שכבר זכו להקים בית, והם מאכזבים מכן זוגם — הן האשה והן הבעל, וזה שובר אותם מאד. ישנם בני-אדם שיש להם אכזבות מילדיהם, קונו וצפון לנחת ונעם, ולבסוף שובעים מרורים. או הורים החושבים שילדיהם יעזרו להם בעתיד לעת זקנתם, ולבסוף מתאכזבים, באשר אין הילדים חפצים לעזרם, ולא כל שכן כשאינם רוצים להכירם ולדעת מהם, אשר דבר זה שובר את ההורים כחרס הנשבר. כמו-כן יש אדם שהיה לו חבר טוב, ידיד נפש, שספר לו את כל מאורעותיו, והיה עמו באהבה גדולה, ולבסוף עוזבו, אשר אין אכזבה גדולה מזו, וכן הלאה דגמאות לאין ספר. והכלל, שכל אכזבה שוברת את האדם, עד שישנם השבורים כל-כף מחמת רב האכזבות שנחלו, והם נכנסים בתוך עצמם ושרויים בדכאון, ואין אכפת להם מאומה. ובאמת הכל בא מחמת שאין לאדם אמונה בהקדוש-ברוך-הוא; כי אדם המאמין, היה יודע שהוא יתברך מחיה ומתהוה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר הם עצם עצמיות חיות אלקותו, והכל אלקות ואלקות הכל, אזי אף פעם לא היה מגיע לידי אכזבות; כי כשאדם יודע שכל מאתו יתברך, ומרגיל עצמו לספר כל לבו אליו יתברך, וכל צרכיו

תפסיקו להתאכזב שכא

וענינו מבקש ממנו יתברך, אזי אין לו שום אכזבות, כי יודע שהוא תלוי רק בידו יתברך. רוצה לפתח עסק, אינו מפחד מאף אחד, אלא מבקש אותו יתברך: "רבונו של עולם, תעזרני ותצליחני בעסקי, ותשלח לי קונים, ויבוא לי שפע רב" וכו'. ואם אין הולך לו, אינו מתאכזב, אלא מרבה בתפלה הלאה והלאה, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (ברכות לב:): קנה אל ה' ויחזור ויקנה. כשאדם מבקש את הקדוש ברוך הוא פעם ועוד פעם, ואינו נענה עדין, אל לו להתיאש, אלא קנה אל ה' וחזק ויאמץ לבך וקנה אל השם, אזי אף פעם אינו מתאכזב, ויודע: "אני לא אעזב אותו יתברך אף פעם, אלא תמיד אבוא ואדבר אליו", וכשאדם חזק בתפלה ואינו עוזב אותו יתברך, אזי נבנה בטחונו העצמי, וממילא אין לו שום אכזבות משום ברך, כי אין לו עסק עם אף אחד, רק עמו יתברך, וקח שהוא תלוי רק בידו יתברך. כשאדם יודע ידיעות אלו, הוא המצלח ביותר בחיים. וכן ברוחניות, אדם רוצה להתעלות בתורה וביראת שמים, רוצה לקדש את המוח מחשבה שלו, רוצה לחשב רק ממנו יתברך, חפץ ללמד תורה, רוצה לשמר את העינים, האזנים, להשמר ממדת הפעם ולהתאזר בסבלנות, לשמר את הדבור, ואין עולה בידו, אזי מבקש אותו יתברך על כל פרט ופרט:

"רבוננו של עולם, זפני שהמח יחשב רק ממך! רבוננו של עולם, עזרני שאשבר את הפעם והרציחה שיש בי, שאהיה דבוק בך, ואלמד תורתך הקדושה" וכו' וכו'. וכך אדם אינו מתאכזב, ואפלו שאין הולך לו, חוזר שוב ושוב על התפלה, ואז יתעלה בלמוד התורה. וצריך שתדעו, בני ובנותי היקרים, אשר דבר זה עבר על כל חכמי ישראל, שהיה קשה להם מאד בתחלת הלמוד, אבל היו כל-כך חזקים בתפלה וברצון טוב, אזי זכו והתעלו בתורה וביראת שמים. כן הדבר לגבי מציאת הזיוג, שמבקש אותו יתברך: "רבוננו של עולם, תעזרני למצא את זווגי השף לשמש נשמתי" וכו', כי פעמים רבות אדם מוצא זוג, ואיננו שף לשמשו, אזי רבים ביניהם ואינם מסתדרים, עד שנתבטל הקשר, ומתפוצץ השדוף, ואדם נשבר לגמרי. לכן אל לאדם להתאכזב אם עוד לא מצא זוגו ההגון, כי אם היה מוצא בן זוג שאיננו משמש נשמתו, אזי לא היו מחזיקים מעמד, ושבירת בית זה הדבר הנורא ביותר, אשר אז הילדים סובלים מאד. לזאת, אם לא יצא מהכח אל הפעל השדוף שהציעו לכם, ואף, שהיה נדמה לכם שהנה תבנו בית, ולפתע התחרטה הבחורה קדם הארוסין, או להפך הבחור התחרט, ולא רצה את בת הזוג שהציעו לו, בסימן שאין זה השדוף המיעד לכם מן השמים.

ולכן למה להתאכזב?! כשאדם מכניס בעצמו אמונה
 בו יתברך, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, וכל מה
 שצריך יבקש ממנו יתברך, והכל מאתו יתברך, אז
 לא יתאכזב אף פעם, כי ידע שאף אם עדין לא מצא
 זווגו סימן שאיננה שלו, ואין זה זווגו מן השמים.
 וכן כשקבר זכו להתחתן, עליהם לשמח שזכו להקים
 בית בישראל, ומצאו זה את זה, וידעו שזהו רצונו
 יתברך, ואשר קבלו — זה שלהם, הבעל ידע,
 שהאשה שקבל — שלו היא, ולהפך לגבי האשה,
 שתדע שהבעל שקבלה — שלה הוא. ואף שיש להם
 טענות רבות כרמון זה על זו ולהפך, אבל אין מה
 להתאכזב, כי הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה, ועל-כן
 אבקש רק אותו על כל אשר מעיק לי, ואינני צריך
 לשום יועץ נשואין וכו', וכך לאמר: "רבנו של
 עולם, עזרני שיהא שלום-בית אצלנו, ותהיה בינינו
 הבנה הדדית". כשאדם מכניס את הקדוש-ברוך-הוא
 בתוך הבית, אין אכזבות בין בני הזוג, ואדרבה הם
 מחזקים זה את זה, אשר זו עקר ההצלחה בתיים. וכן
 לגבי הילדים; מצוה ראשונה בתורה — להוליד
 ילדים, כדי למסור להם את המסרת שקבלנו
 מאבותינו, שיש אלקים חיים ומלך עולם, וקבלנו את
 התורה בהר סיני, ואנו מצוים להוליד ילדים, למסור
 להם את האמונה ואת התורה, וכך תמשך שרשרת

הזהב של כלל נשמות ישראל, ואם מולידים ילדים רק לתכלית זו, שצריכים למסור להם את המסרת מאבות אבותינו וכו', אף פעם לא תהיינה אכזבות מהם, אלא תמיד ישמחו ויחזקו אותם, ולא יחכו לטובות מהם, אלא יעזרו ויסיעו להם, ולא יתאכזבו אם אינם באים ומתעניינים במצב ההורים וכו', אלא תדעו שהם חסרי נסיון, ועל-כן חכמת החיים נעדרת מהם, ואלו אתם בעלי נסיון רב, שרכשתם במשך השנים וכו', ואם-כן אין להתאכזב מהם כלל וכלל, ולבוא אליהם בטענות וכדומה, אלא לשמח עמהם ובמעלותיהם וכו'. כל זה זוכים כשמכניסים בעצמם אמונה ברוחה ומזפכת, שהכל בהשגחה פרטית, ואין שום דבר נעשה מעצמו, דבר קטן ביותר נעשה מלמעלה, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה (חלין ז:); על-כן מה שיף להשבר או להתאכזב?! טוב יותר להרגיל עצמו תמיד לבוא אל הקדוש-ברוך-הוא, ולדבר אליו, ואף שנראה הדבר מוזר מאד, ואדם חושב: "אני מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, ובודאי איננו צריך אותי", אל תאמינו לכל הבלי הבלים שמכניסים במחכם היצר הרע, השטן, הקלפות והערב-רב, כי הכל בפירות ואפיקורסות, אלא מי הולך בכם? מי מסתכל בכם? מי מדבר בכם? הקדוש-ברוך-הוא. בלעדי הקדוש-

ברוך-הוא אין עולם, אין אדם, כל חיות האדם זהו הקדוש-ברוך-הוא, אם ברצון האדם או שלא ברצונו — זו מציאות, שהוא יתברך הולך בי, ואם יוציא ממני את החיות, אזי אין לי שום תקנה לחיות, אני אבן דוממת, עפר מן האדמה, מהו אדם? חתיכת אדמה, כמו שכתוב (בראשית ג, יט): "עפר אתה ואל עפר תשוב"; אדם הוא כלום בלעדיו יתברך, גוף מלא דם, איברים וגידים, ומכניסים אותו לקבר, פי בלי הקדוש-ברוך-הוא, הוא איננו אדם, אדם — הינו א' — אלופו של עולם מכניסים בתוך דם ועצמות, אזי הוא חי ונושם ומהלך. אם אדם יודע דבר זה, אף פעם בעולם אין לו אכזבות, ומתחזק ומחזק אחרים.

לזאת, בני ובנותי היקרים! ראו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, והרגילו עצמכם לדבר אליו יתברך בשפת האם שלכם, וכל דבור ודבור שאדם מדבר אליו יתברך נשמע ונתקבל בשמים, אף על דבר זה צריכים התחזקות חזקה לא להתאכזב; פי בדרך כלל האדם נשבר רק מחמת אכזבות, שחושב: "התפללתי ועדין לא נעניתי, בקשתי מאתו יתברך, ולא מלאו בקשתי" וכו' וכו', ובעבור זה מתאכזב ובורח, אשר זו שטות כלל העולם, לא-כן

הצדיקים יודעים, שכל המרבה בתפלה, הקדוש-ברוך-הוא שומע תפלתו, ומה שנתעכבת ישועתו, זהו רק מפני שהוא יתברך מנסהו לראות אם כוננתו באמת לשמים. לזאת הצדיקים, הם עקשנים גדולים ואינם עוזבים אותו יתברך, וחוזרים בתשובה כל יום, כל שעה וכל רגע וכו', 'על כל נשימה ונשימה תהלל יה' (בראשית ובה, פרשה יד, סימן יא), יודעים שכל נשימה ונשימה שאדם נושם — זהו אלקות, אזי ממילא חושבים: "מה לי להתאכזב?! אדרבה אני צריך רק לחזר אל הקדוש-ברוך-הוא". ומחמת שהם אינם מתאששים ומתחזקים, לכן תפלתם מתקבלת בשמים. וזהו שאומרים חכמינו הקדושים (יומא כט.): למה נמשלה תפלתם של צדיקים כאילת? מה אילת זו כל זמן שמגדלת — קרניה מפצילות, אף הצדיקים כל זמן שמרבים בתפלה — תפלתן נשמעת. וזה ההפרש בין שאר בני העולם לצדיקים, הצדיקים אף פעם אינם מתאכזבים, ואפלו כל העולם פלו נגדם ומדברים עליהם, הם מדברים עצמם בהקדוש-ברוך-הוא בשמות וביחודים, מחם דבוק בו יתברך, ועל-כן מרבים בתפלה. ואף שבתחלה אין עונים להם, אינם עוזבים עצמם, אינם מתאכזבים, אלא באים אליו יתברך ומתפללים לפניו. וזהו שאומרים חכמינו הקדושים (ספ"ה יד.): למה נמשלה תפלתן של צדיקים

כְּעֵתָר? מָה עֵתָר מְהַפֵּךְ אֶת הַתְּבוּאָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם,
 אִם תִּפְלְתֶם שֶׁל צְדִיקִים הוֹפֶכֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא מִמִּדַּת אַכְזָרִיּוּת לְרַחֲמִים; לְזֹאת, הַצְדִיקִים
 פּוֹעֲלִים בְּתִפְלָתָם, כִּי דְבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִטִּילִים
 בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְדָבָר זֶה אֵין יְכוּלִים לְהַסְבִיר לְאָדָם
 גִּשְׁמִי וְחִמְרִי, מְלֵא אַכְזָבוֹת; כִּי הַחַיִּים קָשִׁים מְאֹד,
 עוֹבְרִים עַל כָּלֵם יְסוּרִים וּמְכַאוֹבִים קָשִׁים וּמְרִים, עַד
 שְׁנֵדָמָה לָהֶם שְׁזָהוּ סוּף הָעוֹלָם, וְאֵין כָּבֵר תִּקְוָה, כָּל
 יוֹם, כָּל שְׁעָה וְרִגַע יִשְׁנֹן אַכְזָבוֹת אַחֲרוֹת, "חֲשַׁבְתִּי
 שְׂאֲצִלִיחַ, וְהִנֵּה נִכְשַׁלְתִּי", וְזֶה שׁוֹבֵר אֶת בְּנֵי-הָאָדָם.
 לֹא-כֵן הַצְדִיקִים אֵינָם מִתְאַכְזְבִים, כִּי יוֹדְעִים
 שֶׁהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶה, וְאֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו.
 לְזֹאת, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! "תִּפְסִיקוּ לְהִתְאַכְזֹב", וְאִז
 תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְתִהְיוּ הֵכִי מְצַלְחִים, וְחַיִּיכֶם יִהְיוּ חַיֵּי הָעוֹלָם
 הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְתִרְגִּישׁוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֶה
 בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין עוֹד חַיִּים יְפִים יוֹתֵר מִזֶּה
 שְׂאָדָם דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ; אֲשֶׁרִי אָדָם הַמְכַנֵּס דְבוּרִים
 אֵלוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ!

.ג.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! עֲלִיכֶם לְזָכֹר, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ

מחיה ומתהוה ומקיים את כל הבריאה פלה, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, וכשיתברר לכם דבר זה, אף פעם לא תהיו מאכזבים משום דבר שבעולם; כי באמת כל האכזבות באות לאדם רק מתמת חסרון אמונה, כי המאמין האמתי בו יתברך, אינו מתאכזב מאף אחד בעולם. לזאת ראו, בני ובנות היקרים! רק להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואז דיקא תתחילו לחיות חיים נצחיים, חיים נעימים; כי באמת החיים כל-כף קצרים, הנה יום והנה לילה, והנה הכל פורח, והנסיגות כל-כף קשים, ולכל אחד ואחת מכם יש אכזבות שלו, שרצה לזכות להתעלות — בין בגשמי ובין ברוחני, ולא הולך לו בשום פנים ואפן, ואדרבה כל מה שרוצה, הולך לו ההפוך, וזה שובר אותו כליל, ונכנס בדכאון ובעצבון פנימי. כי בזה שאדם מתאכזב מכל אשר עובר עליו, זה מכניס אותו בלחצים יותר גדולים, והלחץ — זה הדחק, מחדיר בו פחדים, שמתירא מכל אחד, ומתבלבל מכל דבר פעוט, ונעשה מלא ספקות ועקמומיות, שמתעקם לבבו, והוא מלא קשיות עליו יתברך. אשר דבר זה הורס לאדם את חייו; כי אם היה אדם מכניס עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, ויודע ועד, אשר דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת

המאציל העליון, אזי אף פעם לא היה מתאכזב, ולא היה נשבר משום דבר, כי מה יעשה לו אדם?! ואזי היה לבו חזק בבטחון עצום בו יתברך, ושום דבר שבעולם לא היה שוברו. ולכן ראו, בני ובנותי היקרים! מה לפניכם?! וחזקו ואמצו מאד להגיע אל אמונה ברורה ומזככת, ותכניסו עצמכם בתוך האור אין סוף ברוך הוא; הינו פי ראוי לכם לצייר בדעתכם, איך שכל הבריאה כלה היא אור פשוט, ואתם נמצאים בתוך האור, ועל-ידי-זה תשרפו את כל הקלפות וההסתרות שמעלימות ומסתירות את אמתת אלקותו יתברך מכם, ותהיו הכי מאשרים בחייכם. פי המאמין האמתי, שמאמין אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא ממנו יתברך, הוא כבר איננו מתאכזב ואיננו נשבר משום דבר ומשום בריה שבעולם. ולכן עקר התרופה נגד אכזבות — להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולידע שלא כל דבר יכולים לקבל, ולא כל דבר מכרח שיהיה לו, ובידיעות אלו תהיו נמשכים אחריו יתברך, אשר זהו הבית מנוס הבטוח ביותר. פי מי שמתחבא באור אין סוף ברוך הוא, עליו נמשך שכל ודעת כזה, שאף פעם כבר לא יתאכזב, אלא יחזק תמיד גם את הזולת; אשרי מי שמכניס עצמו באמונה פשוטה בו יתברך, שעל-ידי-זה יעבר את העולם הזה בנקל,

של

תפסיקו להתאכזב

ויהיה הכי מאשר בחייו; אשרי המחדיר את דברי
אלו בתוך לבו, ואז טוב לו כל הימים!

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!